gemeente GENNEP

RAADSVOORSTEL

Datum : 10 november 2026

Zaaknummer : 962339

Aan de gemeenteraad van Gennep

Onderwerp : Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027

Geachte raad,

Met de invoering van de Wet Participatiewet in balans, aanpassing van de Wet handhaving sociale zekerheid en van de Wet educatie beroepsonderwijs voor wat betreft het onderdeel ‘van school naar duurzaam werk’, wijzigen diverse wettelijke kaders binnen het programma Werk en Inkomen. Gemeenten zijn verplicht hun lokale verordeningen hierop aan te passen.

Eén integrale verordening
Naast het verwerken van wettelijke wijzigingen is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de gemeentelijke regelgeving binnen het onderdeel Werk en Inkomen volledig te herijken. De bestaande verordeningen zijn inhoudelijk, juridisch en redactioneel tegen het licht gehouden en samengebracht in één integrale verordening.

Daarbij is gekozen voor een logische opbouw vanuit de inwoner, waarbij eerst de algemene uitgangspunten en leidende principes worden beschreven, gevolgd door de verschillende vormen van ondersteuning, participatie, inkomensondersteuning en handhaving. Hierdoor ontstaat een beter leesbare, beter onderhoudbare en toekomstbestendige verordening.

Geen wijzigingsoverzicht toegevoegd
Bij verordeningswijzigingen wordt vaak een wijzigingsoverzicht toegevoegd waarin oude en nieuwe artikelen naast elkaar worden gezet. In dit geval is daarvan afgezien. De reden hiervoor is dat geen sprake is van een beperkte wijziging van een bestaande verordening, maar van een volledige herijking en herstructurering van meerdere bestaande verordeningen tot één nieuwe integrale verordening.

De hoofdstukindeling, artikelnummering, systematiek en inhoudelijke positionering van bepalingen zijn ingrijpend gewijzigd, waardoor een traditioneel wijzigingsoverzicht onvoldoende inzichtelijk en beperkt bruikbaar zou zijn.

Werkwijze toekomstige wijzigingen
Na vaststelling van de Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 wordt bij toekomstige wijzigingen wel gewerkt met afzonderlijke wijzigingsvoorstellen. Daarbij worden uitsluitend de artikelen die gewijzigd moeten worden opgenomen, inclusief een toelichting op de voorgestelde aanpassing en de aanleiding daarvan. Deze werkwijze sluit aan bij de gebruikelijke juridische praktijk en zorgt voor een overzichtelijke en efficiënte behandeling van

toekomstige wijzigingen door raad en college. Dit alles maakt het raadsvoorstel inhoudelijk sterker en geeft direct inzicht welke onderdelen van de verordening wijzigen en op basis van welke argumenten de wijzigingen plaatsvinden.

Herijking beleidsregels Werk en Inkomen
Aansluitend op deze verordening zal het college de bestaande beleidsregels herijken en bundelen tot één integrale Beleidsregel Werk en Inkomen. Deze beleidsregel wordt gebaseerd op de geldende landelijke wet- en regelgeving en bijgevoegde verordening Werk en Inkomen en draagt bij aan een samenhangende en toekomstbestendige uitvoering.

Beoogd effect
Met de Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 beschikt de gemeente over één actueel, samenhangend en toekomstbestendig kader voor werk, inkomen, participatie, inkomensondersteuning en handhaving. De verordening geeft uitvoering aan de uitgangspunten van de Participatiewet in balans, waarbij bestaanszekerheid, vertrouwen, menselijke maat, maatwerk en participatie centraal staan.

Daarnaast biedt de verordening inwoners duidelijkheid over hun rechten, plichten en ondersteuningsmogelijkheden en beschikt de uitvoering over een juridisch houdbaar en praktisch toepasbaar instrumentarium.

Gelet op het voorgaande, stellen wij aan u voor:
1. De verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 vast te stellen;
2. Te bepalen dat de verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 in werking treedt op 1 januari 2027;
3. De volgende verordeningen in te trekken met ingang van 1 januari 2027:
    a. De verordening individuele studietoeslag gemeente Gennep 2016, vastgesteld op 18 juli 2016;
    b. De verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet gemeente Gennep 2016, vastgesteld op 18 juli 2016;
    c. De verordening Tegenprestatie gemeente Gennep 2016, vastgesteld op 18 juli 2016;
    d. De verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Gennep, vastgesteld op 2 oktober 2017;
    e. De afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Gennep 2022, vastgesteld op 31 januari 2022;
    f. De re-integratieverordening Participatiewet gemeente Gennep, vastgesteld op 5 juni 2023.

ARGUMENTEN
1.1 De verordening is noodzakelijk om te voldoen aan gewijzigde wet- en regelgeving
De Participatiewet in balans, aanpassing van de Wet handhaving sociale zekerheid en van de Wet educatie beroepsonderwijs voor wat betreft het onderdeel ‘van school naar duurzaam

werk', verplichten gemeenten hun verordeningen aan te passen. In de nieuwe verordening zijn deze wijzigingen verwerkt.

Dit komt onder meer tot uitdrukking in de nieuwe bepalingen over leidende beginselen, maatwerk en evenredigheid (artikel 1.3), maatschappelijke participatie (hoofdstuk 4), jongeren van school naar duurzaam werk (artikelen 3.15 tot en met 3.15e), persoonlijke ondersteuning bij werk (artikelen 3.7 tot en met 3.7c) en de aangepaste bepalingen rondom loonkostensubsidie (hoofdstuk 6).

Door deze herijking blijft het gemeentelijk kader in overeenstemming met de geldende wetgeving.

1.2 De verordening bundelt bestaande regelgeving en vergroot de overzichtelijkheid

De nieuwe verordening vervangt vijf afzonderlijke verordeningen en brengt bepalingen over re-integratie, participatie, inkomensondersteuning, handhaving en maatregelen samen in één integraal kader.

De centrale doelstelling hiervan is opgenomen in artikel 1.2, derde onderdeel: het bieden van een toegankelijk, begrijpelijk en samenhangend kader voor inwoners, uitvoerders en volksvertegenwoordigers. Door de bundeling ontstaat meer samenhang tussen onderwerpen die in de uitvoering al sterk met elkaar verbonden zijn, zoals participatie, bestaanszekerheid, ondersteuning richting werk en handhaving.

Dit vermindert versnippering van regelgeving en maakt de verordening eenvoudiger raadpleegbaar.

1.3 Herijking van de verordening

De verordening betreft niet uitsluitend een technische omzetting van bestaande regels. Er is bewust gekozen voor een volledige herstructurering waarbij de bestaande verordeningen inhoudelijk zijn herijkt en opnieuw zijn opgebouwd vanuit de bedoeling van de wetgeving.

Hierbij zijn overlappende bepalingen samengevoegd;

- verouderde bepalingen geschrapt, zoals de afstemming van een uitkering;
- wettelijke bepalingen die inmiddels rechtstreeks in de wet zijn geregeld niet opnieuw opgenomen, zoals de individuele studietoeslag;
- nieuwe wettelijke verplichtingen geïntegreerd, zoals de ondersteuning van jongeren van school naar duurzaam werk;
- bepalingen in begrijpelijker taal geformuleerd;
- uitgangspunten zoals vertrouwen, menselijke maat, maatwerk en bestaanszekerheid expliciet verankerd.

Hierdoor ontstaat één samenhangende verordening Werk en Inkomen die beter aansluit bij de huidige wetgeving, uitvoeringspraktijk en de behoeften van inwoners.

1.4 De verordening sluit aan bij de uitgangspunten van de Participatiewet in balans

De uitgangspunten van de Participatiewet in balans zijn expliciet verwerkt in artikel 1.3 (leidende beginselen). Hierin zijn vertrouwen, maatwerk, evenredigheid, regie bij de inwoner, menselijke maat en integrale ondersteuning vastgelegd.

Daarnaast zijn deze uitgangspunten vertaald naar de uitvoering in artikel 2.1 en artikel 2.3. Hierdoor wordt niet alleen gekeken naar arbeidsinschakeling, maar ook naar persoonlijke omstandigheden, doenvermogen, zorgtaken, gezondheid en andere leefgebieden.

Dit ondersteunt een meer mensgerichte uitvoering van de Participatiewet.

1.5 De verordening versterkt de ondersteuning richting werk en participatie

De verordening biedt een actueel en breed ondersteuningsinstrumentarium voor verschillende doelgroepen. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4.

Zo bevat de verordening bepalingen over werkervaringsplaatsen (artikel 3.2), werkstages (artikel 3.3), scholing (artikel 3.4), participatieplaatsen (artikel 3.5), jongerenondersteuning (artikelen 3.15 tot en met 3.15e), maatschappelijke participatie (artikelen 4.1 en 4.2), beschut werk (hoofdstuk 5) en loonkostensubsidie (hoofdstuk 6).

Hierdoor kan ondersteuning beter worden afgestemd op de mogelijkheden van inwoners en wordt een bredere route geboden naar werk, zelfredzaamheid of participatie.

1.6 De verordening zorgt voor een zorgvuldige uitvoering van maatregelen

De wetgever heeft een groter deel van het maatregelenbeleid rechtstreeks in de Participatiewet geregeld. De gemeentelijke beleidsruimte richt zich daardoor steeds meer op de onderdelen waarvoor lokaal maatwerk mogelijk blijft.

De uitgangspunten van evenredigheid, menselijke maat en individuele beoordeling zijn daarom expliciet verankerd in artikel 1.3 en worden toegepast bij de uitvoering van verplichtingen en maatregelen.

Hierdoor wordt gewaarborgd dat maatregelen niet alleen rechtmatig zijn, maar ook passend bij de individuele situatie van de inwoner.

1.7 De verordening voorkomt onnodige herhaling van landelijke regelgeving

Bij het opstellen van de verordening is bewust gekozen om landelijke bepalingen niet opnieuw op gemeentelijk niveau op te nemen wanneer hiervoor geen verordeningsplicht of beleidsruimte bestaat. De verordening bevat daardoor primair de lokale keuzes, kaders en

beleidsruimte die de gemeenteraad daadwerkelijk heeft.

Hierdoor blijft de verordening overzichtelijk en wordt voorkomen dat gemeentelijke regelgeving bij toekomstige wetswijzigingen snel veroudert.

1.8 Bevoegdheden zijn belegd op het juiste bestuurlijke niveau

De raad stelt de beleidsmatige kaders vast. Voor uitvoeringsaspecten die flexibiliteit vereisen, bevat de verordening diverse grondslagen voor nadere beleidsregels door het college. Dit geldt bijvoorbeeld voor persoonlijke ondersteuning bij werk (artikel 3.7), kwaliteitseisen voor jobcoaches (artikel 3.7b), vervoersvoorzieningen (artikel 3.10), intermediaire activiteiten (artikel 3.11), meeneembare voorzieningen (artikel 3.12) en de ondersteuning van jongeren (artikel 3.15e).

Hiermee kan adequaat worden ingespeeld op veranderende omstandigheden zonder dat telkens een volledige verordeningswijziging noodzakelijk is.

1.9 De verordening is goed uitvoerbaar

De verordening is gebaseerd op actuele modelverordeningen en implementatiehandreikingen van VNG en Stimulansz. Daarnaast is gekozen voor een duidelijke structuur met algemene uitgangspunten in hoofdstuk 1 en 2 en een thematische uitwerking in de daaropvolgende hoofdstukken.

Hierdoor sluit de verordening aan op bestaande werkprocessen en wordt de uitvoerbaarheid voor medewerkers en samenwerkingspartners vergroot.

1.10 De verordening is beter uitlegbaar voor inwoners

In artikel 1.2 is expliciet vastgelegd dat de verordening moet bijdragen aan een toegankelijk, begrijpelijk en samenhangend kader. Daarnaast is gekozen voor een leesniveau B1-B2 en een opbouw vanuit de ondersteuningsvraag van inwoners.

Door de leidende beginselen in artikel 1.3 zichtbaar te maken, wordt voor inwoners duidelijk welke uitgangspunten de gemeente hanteert bij besluitvorming en ondersteuning.

2.1 De inwerkingtredingsdatum sluit aan bij de implementatie van de gewijzigde wetgeving

Door de verordening per 1 januari 2027 in werking te laten treden, sluiten regelgeving, uitvoering, communicatie, beleidsregels en ICT-processen gelijktijdig aan op de gewijzigde wettelijke kaders.

Daarmee wordt voorkomen dat gedurende een overgangsperiode gewerkt moet worden met zowel oude als nieuwe regelgeving.

3.1 Het intrekken van de bestaande verordeningen voorkomt overlap en tegenstrijdigheden
De inhoud van de in te trekken verordeningen is, voor zover nog relevant en wettelijk toegestaan, verwerkt in de nieuwe integrale verordening.

Hierdoor ontstaat één juridisch kader zonder dubbele bepalingen of onderlinge verschillen in terminologie, definities of systematiek. Dit bevordert rechtszekerheid en uitvoerbaarheid.

3.2 Het samenvoegen van verordeningen vermindert regeldruk en vergroot de toegankelijkheid
Een inwoner hoeft niet langer meerdere verordeningen te raadplegen om inzicht te krijgen in rechten, plichten en voorzieningen.

Ook voor de raad en uitvoeringsorganisatie wordt het beheer van regelgeving eenvoudiger, omdat wijzigingen voortaan binnen één samenhangend document plaatsvinden.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S
1.1 Implementatie vraagt aanpassing van uitvoeringsprocessen
De nieuwe verordening bevat niet alleen inhoudelijke wijzigingen, maar ook een andere structuur en systematiek. Dit vraagt om aanpassing van werkprocessen, beschikkingen, beleidsregels, formulieren, trainingen en voorlichtingsmateriaal. Daarnaast moeten medewerkers vertrouwd raken met de nieuwe uitgangspunten zoals maatwerk, doenvermogen en integrale ondersteuning.

De implementatie wordt daarom gefaseerd voorbereid binnen de bestaande organisatie.

1.2 Landelijke regelgeving kan nog wijzigen
De Participatiewet, Wet handhaving sociale zekerheid en de Wet van school naar duurzaam werk blijven in ontwikkeling. Ook toekomstige jurisprudentie kan invloed hebben op de uitvoering.

Daarom is gekozen voor een verordening die zoveel mogelijk aansluit bij de wettelijke systematiek en die ruimte biedt om uitvoeringsaspecten via beleidsregels aan te passen. Hierdoor kan relatief snel worden ingespeeld op toekomstige wijzigingen.

Alternatieven
In plaats van één integrale Verordening Werk en Inkomen vast te stellen, had ervoor gekozen kunnen worden om de bestaande verordeningen afzonderlijk te actualiseren.

Hiervoor is niet gekozen omdat:
- dit leidt tot meer regelgeving en minder overzicht voor inwoners, raad en uitvoering; en
- de onderlinge samenhang tussen re-integratie, participatie, handhaving en inkomensondersteuning minder zichtbaar is; en

- de toekomstige aanpassingen vragen meer beheer en onderhoud van verschillende verordeningen.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?
Met de Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 krijgen inwoners te maken met één samenhangend en toegankelijk kader voor ondersteuning bij werk, participatie, inkomensondersteuning, handhaving en maatregelen, in plaats van afzonderlijke verordeningen. Voor inwoners betekent dit meer duidelijkheid over waar zij recht op kunnen hebben, welke ondersteuning het college kan bieden en welke verplichtingen daarbij gelden. Tegelijk wordt de uitvoering nadrukkelijker ingericht op maatwerk, vertrouwen, menselijke maat en integrale ondersteuning, zodat beter kan worden aangesloten bij de persoonlijke situatie, mogelijkheden en belemmeringen van de inwoner. De verordening bundelt daarmee bestaande regels over re-integratie, afstemming, loonkostensubsidie en individuele inkomenstoeslag in één overzichtelijk en actueel kader, wat de leesbaarheid en voorspelbaarheid voor inwoners vergroot

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK
Deze verordening is in regionaal verband tot stand gekomen in samenwerking met de gemeenten in Noord-Limburg en sluit aan bij de gezamenlijke uitvoeringspraktijk binnen de regio.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING
Na vaststelling wordt dit besluit gepubliceerd in het digitaal gemeenteblad en gecommuniceerd met alle betrokken partijen. Daarnaast wordt de gemeentelijke website geactualiseerd op de onderdelen ondersteuning naar werk, maatschappelijke participatie, jongeren van school naar duurzaam werk, loonkostensubsidie, beschut werk en de rechten en plichten binnen de Participatiewet. Ook worden de betrokken uitvoeringspartners en de Adviesraad Sociaal Domein geïnformeerd over de wijzigingen.

JURIDISCHE PARAGRAAF
De gemeenteraad is op grond van artikel 147 en 149 van de Gemeentewet bevoegd verordeningen vast te stellen. Daarnaast bevatten de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en de Wet educatie en beroepsonderwijs diverse wettelijke grondslagen voor het vaststellen van regels over re-integratie, participatie, maatregelen en inkomensondersteuning.

Met vaststelling van de verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027, wordt voldaan aan de gemeentelijke verordeningsplicht die voortvloeit uit de gewijzigde wetgeving. De verordening treedt in werking op 1 januari 2027 en vervangt de huidige afzonderlijke verordeningen zoals beschreven in artikel 10.3.

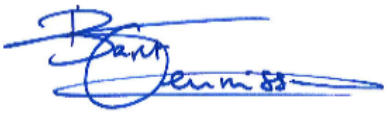
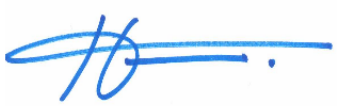
FINANCIËN

De uitvoering vindt plaats binnen de bestaande budgettaire kaders. De kosten die samenhangen met de inzet van re-integratievoorzieningen, participatievoorzieningen, loonkostensubsidies, beschut werk en overige ondersteuning worden gedekt uit de beschikbare middelen binnen het sociaal domein en de beschikbare BUIG-budgetten.

UITVOERING EN VERVOLG

Na vaststelling treedt de Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027 per 1 januari 2027 in werking.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Gennep,

De secretaris,	De burgemeester,
	
Bart Teunissen	Hans Teunissen

BIJLAGEN

1. Raadsbesluit verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027;
2. Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027;
3. Memorie van toelichting Verordening Werk en Inkomen gemeente Gennep 2027.